

Fremsat den 13. december 2018 af undervisningsministeren (Merete Riisager)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om ungdomsskoler

(Styrket praksisfaglighed m.v.)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, § 2 i lov nr. 397 af 2. maj 2018, § 2 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, § 9 i lov nr. 745 af 8. juni 2018 og lov nr. 1323 af 27. november 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »bortset fra håndværk og design samt«: »billedkunst, musik og«.

2. I § 9, stk. 3, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»På 8. og 9. klassetrin har eleverne krav på udsendelse i praktik, jf. 1. pkt., i op til en uge på 8. klassetrin og en uge på 9. klassetrin. Afgørelse om udnyttelse af retten til at blive udsendt i praktik på 8. og 9. klassetrin træffes af eleven i samråd med forældrene, jf. § 54.«

3. I § 9 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»Stk. 8. På 7. og 8. klassetrin skal eleverne tilbydes valgfaget håndværk og design, jf. stk. 1, nr. 9, og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, jf. stk. 1, nr. 4, 8 og 10. Eleven skal vælge ét af de i 1. pkt. angivne valgfag.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

4. I § 13, stk. 5, 1. pkt., og § 13, stk. 9, 3. pkt., ændres »§ 14, stk. 1, 2 og 5« til: »§ 14, stk. 1, 2, 3 og 6«.

5. I § 14 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger eleverne prøve i det valgfag, som eleven har valgt efter § 9, stk. 8.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4-8.

6. I § 14, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2« til: »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2, og den prøve på 8. klassetrin, som er nævnt i stk. 3«.

7. § 14, stk. 4, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Efter bestået afgangseksamen udfærdiges et digitalt eksamensbevis. Forældrene og eleven kan efter anmodning modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.«

8. I § 14, stk. 5, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab« til: »tysk og fransk«.

9. I § 14, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ændres »Prøverne i håndværk og design samt madkundskab« til: »Frivillige prøver efter 3. pkt.«

10. I § 14, stk. 5, 3. pkt., der bliver stk. 6, 3. pkt., ændres »andre praktisk betonedede fag« til: »praktisk betonedede fag«.

11. I § 14, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-5« to steder til: »stk. 1-6«.

12. I § 19 f, stk. 4, ændres »§ 14, stk. 7« til: »§ 14, stk. 8«, og i § 54, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 14, stk. 5« til: »§ 14, stk. 6«.

13. I § 54, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 9, stk. 4« til: »§ 9, stk. 3 og 4«.

§ 2

I lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almen- og gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.) foretages følgende ændringer:

1. § 13, nr. 7, ophæves.
2. I § 23, stk. 3, udgår »og 7«.

§ 3

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1111 af 30. august 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 397 af 2. maj 2018 og § 11 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 2 a indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.
2. I § 8 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »undervisning på«: »8. og«, og i § 8 a, stk. 1, 1. pkt., tre steder i § 8 a, stk. 2, 1. pkt., i § 8 a, stk. 6, 1. pkt., og i § 8 c indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.
3. I § 8 a, stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »afgangseksamen«: », prøven på 8. klassetrin«.

§ 4

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 94 af 8. februar 2018, som ændret ved § 7 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 1 a indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

2. I § 5 a, stk. 1 og stk. 6, indsættes efter »undervisning på«: »8. og«, og i § 5 a, stk. 1, i § 5 a, stk. 4, 1. pkt., i § 5 a, stk. 6, og i § 5 c indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

3. I § 5 a, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »afgangseksamen«: », prøven på 8. klassetrin«.

§ 5

I lov om ungdomsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 438 af 8. maj 2017, som ændret ved § 18 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

1. I § 3 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »heltidsundervisning på«: »8. og«, og i § 3 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., i § 3 a, stk. 2 og stk. 3, indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

§ 6

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. august 2019, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 1, nr. 7.

Stk. 3. Lovens § 1, nr. 1, 3-6 og 8-13, og §§ 3-5 finder ikke anvendelse for elever, der har afsluttet 7. klasse før lovens ikrafttræden. For sådanne elever finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 4. Regler fastsat i medfør af folkeskolelovens § 9, stk. 8, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, stk. 9, jf. denne lovs § 1, nr. 3. Regler fastsat i medfør af folkeskolelovens § 14, stk. 5-7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 14, stk. 6-8, jf. denne lovs § 1, nr. 5.

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget indeholder en række initiativer, der skal sikre, at alle elever får bedre mulighed for at arbejde med deres praksisfaglige kompetencer.

Ved praksisfaglighed forstås:

- praktiske færdigheder og kreativitet,
- arbejdskendskab, arbejdspladsfærdigheder og virke-trang,
- værkstedsfærdigheder,
- færdigheder i at kunne skifte perspektiv mellem del og helhed samt
- færdigheder i at kunne anvende teorier i praksis.

De praksisfaglige elementer skal ses i sammenhæng med de fire hovedområder på erhvervsuddannelserne. De fire hovedområder er: kontor, handel og forretning; teknologi, byggeri og transport; fødevarer, jordbrug og oplevelser; samt omsorg, sundhed og pædagogik.

Praksisfaglighed er således en overordnet betegnelse for en bred vifte af kundskaber og færdigheder, som bl.a. kommer til udtryk i de praktiske/musiske fag, men ikke er begrænset hertil. Ved siden af de initiativer, der kræver lovændring, bliver der således også gennemført et udviklingsprojekt i skoleårene 2018/19 og 2019/20 med fokus på udvikling af den praksisfaglige og anvendelsesorienterede undervisning i folkeskolens fag og emner mv.

En øget praksisfaglighed i folkeskolen vil bidrage til, at skolen i højere grad end i dag fremmer flere forskellige aspekter af den enkelte elevs alsidige udvikling og dannelse. Samtidig er praksisfaglighed og boglighed ikke hinandens modsætninger.

Ved at lade det praksisfaglige fylde mere i folkeskolen vil det naturligt gøre flere elever mere bevidste om, at erhvervsuddannelserne også er en mulighed for de bogligt dygtige elever med praktiske evner. Ligesom en mere praksisfaglig og anvendelsesorienteret tilgang i undervisningen kan styrke elevernes generelle faglige udvikling gennem en mere varieret skoledag.

Den 12. juni 2018 indgik regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Konservative Folkeparti) og Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti en aftale om at styrke praksisfagligheden i folkeskolen.

Det er aftalt at indføre et toårigt obligatorisk praktisk/musisk valgfag, som kan afsluttes med en prøve i 8. klasse efter kommunalbestyrelsens beslutning, at styrke de praksisfaglige elementer i den obligatoriske projektopgave i 9. klasse, at give alle elever ret til erhvervspraktik samt at igangsætte det ovennævnte praksisfaglige udviklingsprojekt.

Aftaleparterne anser denne aftale som første fase i forhold til at understøtte større praksisfaglighed i folkeskolen og dermed i forhold til at få flere unge til at søge og gennemføre en erhvervsuddannelse.

Flere hørings svar har endvidere peget på, at ordningen med en prøve i 8. klasse efter kommunalbestyrelsens beslutning ville medføre store lokale forskelle.

Som opfølgning herpå indgik regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) den 22. november 2018 en aftale med Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om "Fra folkeskole til faglært – Erhvervsuddannelser til fremtiden", hvoraf det bl.a. fremgår, at den aftalte prøve i 8. klasse i elevens obligatoriske praktiske/musiske valgfag gøres obligatorisk, og at prøven skal tælle med i beregningen af, om eleven har bestået folkeskolens afgangseksamen. Efter aftalen skal den obligatoriske prøve i det praktiske/musiske valgfag afholdes første gang i skoleåret 2020/21. Den aftalte obligatoriske prøve i elevens obligatoriske praktiske/musiske valgfag træder således i det hele i stedet for prøveordningen i aftalen af 12. juni 2018, hvor kommunerne selv skal kunne vælge, om der afholdes prøve.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Obligatorisk praktisk/musisk valgfag i 7.-8. klasse

2.1.1. Gældende ret

Fagrækken i folkeskolen blev senest fastlagt ved lov nr. 1640 af 26. december 2013.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 5, stk. 2, at undervisningen i 1.-9. klasse gives inden for de tre fagblokke: Humanistiske fag, praktiske/musiske fag og naturfag. Det følger endvidere af § 5, stk. 2, nr. 2, at fagblokken praktiske/musiske fag omfatter:

- a) Idræt på alle klassetrin.
- b) Musik på 1.-6. klassetrin.
- c) Billedkunst på 1.-5. klassetrin.
- d) Håndværk og design samt madkundskab på et eller flere klassetrin inden for 4.-7. klassetrin.

Herudover fastslår folkeskolelovens § 9, stk. 7, at eleverne på 7.-9. klassetrin skal vælge mindst ét valgfag. Der skal tilbydes eleverne valgfag i et omfang svarende til mindst 120 undervisningstimer årligt. Valgfagene kan være et af de i § 9, stk. 1, angivne fag, fx billedkunst, medier, filmkundskab, drama, musik, håndværk og design eller madkundskab, et fag omfattet af § 9, stk. 5, fx metal/motorværksted, byggeværksted, iværksætter eller sundhed og sociale forhold, eller et kommunalt valgfag, jf. § 9, stk. 6.

Efter § 9, stk. 2, udbydes valgfag som 1-årige trinforløb, bortset fra håndværk og design samt madkundskab, der udbydes som 2-årige trinforløb, samt tysk og fransk, der udbydes som 3-årige trinforløb. Kommunen kan vælge at udbyde de valgfag, der som udgangspunkt udbydes som 1- eller 2-årige trinforløb, som trinforløb på op til 3 år.

Efter § 16, stk. 3, 2. pkt., er der i lovens bilag 1 fastsat årlige vejledende timetal for de fag, for hvilke der ikke er fastsat årlige minimumstimetal. I folkeskolelovens bilag 1 er der fastsat følgende vejledende timetal for de praktiske/musiske fag:

Klassetrin	Bh.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	I alt
Idræt		60	60	60	90	90	90	60	60	60	630
Musik		60	60	60	60	60	30				330
Billedkunst		30	60	60	60	30					240
Håndværk og design samt madkundskab					90	120	120	60			390
Valgfag								60	60	60	180

2.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Eleverne skal møde både boglige og praktiske udfordringer i folkeskolen, men gennem en årrække er de praktiske, kreative og håndværksmæssige fag gledet i baggrunden i folkeskolen. Der er behov for at rette op på den balance. En øget praksisfaglighed i folkeskolen vil også bidrage til, at skolen i højere grad end i dag fremmer flere forskellige aspekter af den enkelte elevs alsidige udvikling og dannelse.

Med henblik på at sikre, at alle elever modtager undervisning i et praktisk/musisk fag i udskolingen, foreslås det, at det gøres obligatorisk for alle elever at vælge mindst et toårigt praktisk/musisk valgfag i 7.-8. klasse.

Der er udviklet en lang række valgfag, der har praktisk/musisk indhold, f.eks. medier og metal/motorværksted. Det er imidlertid ikke alle skoler, der råder over de nødvendige undervisningsfaciliteter til alle disse fag. Samtidig bliver det uforholdsmæssigt ressourcekrævende, hvis der skal udvikles prøver til samtlige disse fag, jf. hertil afsnit 2.2. Det foreslås derfor, at de praktiske/musiske valgfag, som eleverne skal have tilbudt, og som eleverne skal vælge imellem, begrænses til de praktiske/musiske fag, som skolerne allerede i dag har pligt til at undervise i, dvs. musik, billedkunst, håndværk og design samt madkundskab. Det bemærkes i denne forbindelse, at eleverne allerede modtager undervisning i idræt på alle klassetrin i udskolingen, hvorfor faget ikke medtages.

Det foreslås herudover, at alle elever skal tilbydes det praktiske/musiske valgfag håndværk og design. Derudover kan eleverne tilbydes et eller flere af følgende praktiske/musiske valgfag: billedkunst, madkundskab eller musik.

Kommunerne får således mulighed for alene at tilbyde håndværk og design, men kan også supplere med udbud af de tre andre fag. Det giver kommunerne mulighed for at tilpasse udbuddet efter antallet af spor på den enkelte skole og adgangen til relevante faglokaler.

Eleverne vil skulle tage ét af de ovenstående fire praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse. Hvis der kun tilbydes valgfag i håndværk og design, skal eleverne vælge dette fag som det obligatoriske valgfag. Hvis der tilbydes håndværk og design og et, to eller tre af de øvrige valgfag, vil eleven skulle vælge mellem disse.

Det betyder, at elevernes obligatoriske valgfag i både 7. og 8. klasse fremover vil skulle være et toårigt praktisk/musisk valgfag, hvori der er udviklet en prøve, jf. afsnit 2.2. Valgfagene i håndværk og design samt madkundskab er allerede i dag toårige. Der vil således ikke ske nogen ændring for disse valgfag. Billedkunst og musik er derimod i dag kun etårige valgfag. Det bliver derfor nødvendigt at udvikle toårige valgfag med en faglig progression over de to år, således at det bliver muligt for eleverne at aflægge en prøve i disse fag, der er sammenlignelig med prøverne i håndværk og design samt madkundskab.

Valgfagene vil skulle bygge videre på de kundskaber og færdigheder, der er opnået i den obligatoriske undervisning i fagene, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 2, nr. 2.

Ændringerne foreslås gennemført inden for rammerne af elevernes eksisterende skoledag. Forslaget ændrer således ikke ved reglerne om, at eleverne skal have tilbudt valgfag i mindst 120 undervisningstimer årligt, svarende til to valgfag (2 x 60 timer), og at der fortsat vil kunne tilbydes alle de øvrige valgfag, der måtte blive udbudt i dag, herunder kommunale valgfag, som frivillige valgfag.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 13, og bemærkningerne hertil.

2.2. Obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag

2.2.1. Gældende ret

2.2.1.1. Folkeskoler

Bestemmelserne om aflæggelse af prøver i 9. klasse er senest ændret ved lov nr. 1746 af 27. december 2016, hvor folkeskolens afgangseksamen blev indført.

Efter folkeskolelovens § 14, stk. 1, aflægges eleverne ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver. De obligatoriske 9.-klasseprøver, der samlet set betegnes folkeskolens afgangseksamen, består af prøver i mundtlig dansk, skriftlig dansk, skriftlig matematik, engelsk samt en fælles prøve, hvori fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag. Faget idræt udtrækkes som en del af den naturfaglige blok.

Folkeskolelovens § 14, stk. 5, fastslår endvidere, at eleven ud over de obligatoriske prøver efter § 14, stk. 1 og 2, ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin kan indstille sig til folkeskolens 9.-klasseprøver i valgfagene tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndværk og design samt madkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og vedkommende lærer.

Efter folkeskolelovens § 13, stk. 7, udarbejder eleverne på 9. klassetrin en obligatorisk projektopgave. Opgaven bedømmes med en skriftlig udtalelse og en karakter. Undervisningsministeren fastsætter nærmere regler om projektopgaven. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 692 af 20. juni 2014 om projektopgaven i folkeskolens 9. klasse, hvoraf fremgår, at klassens eller klassetrinnets lærere i samråd med eleverne udvælger et eller flere overordnede emner, inden for hvilket eleverne vælger et delemne, der giver mulighed for at inddrage viden, metoder og arbejdsformer fra flere fag. Delemnet skal indeholde en problemformulering, som godkendes af den af klassens eller klassetrinnets lærere, der konkret vejleder eleverne under projektarbejdet. Valgfag, der ikke indgår i prøverækken, og som eleven undervises i på 9. klassetrin, skal indgå i elevens projektopgave. Projektopgaven skal resultere i et produkt og en fremlæggelse, som vælges af eleverne inden for de rammer, som er til rådighed på skolen.

2.2.1.2. Frie skoler

Efter den gældende bestemmelse i § 8 a, stk. 1, 1. pkt., i lov om friskoler og private grundskoler m.v. (friskoleloven), skal eleverne på en fri grundskole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægge folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i § 5 a, stk. 1, i lov om efterskoler og frie fagskoler, at eleverne på en skole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Bestemmelserne blev indsat med § 1, nr. 2, og § 2, nr. 2, i lov nr. 577 af 9. juni 2006. Det fremgår af bemærkningerne til dette lovforslag, jf. lovforslag nr. L 185 i Folketingstidende 2005-2006, tillæg A, side 6140, at eleverne på en skole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangsprøver, medmindre skolen meddeler Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Bestemmelserne fik deres nugældende ordlyd med lov nr. 1746 af 27. december 2016, hvor det blev indføjet i bestemmelserne, at de omfatter folkeskolens afgangseksamen og

9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en fri grundskole og dens elever, jf. friskolelovens § 8 a, stk. 6, 2. pkt., og for en efterskole eller fri fagskole og dens elever, jf. § 5 a, stk. 4, 2. pkt., i lov om efterskoler og frie fagskoler.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 5 a, stk. 6, i lov om efterskoler og frie fagskoler, at undervisningsministeren fører særskilt tilsyn med undervisningen på skoler, der giver undervisning på 9. klassetrin, og som ikke afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

Bestemmelsen blev indført med § 2, nr. 2, i lov nr. 577 af 9. juni 2006. Det fremgår af bemærkningerne til dette lovforslag, jf. lovforslag nr. L 185 i Folketingstidende (2005-2006), tillæg A, side 6140, at der med forslaget indførtes en pligt for Undervisningsministeriet til at føre et særskilt tilsyn med de efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler, som har 9. klasse, men som ikke afholder folkeskolens afgangsprøver. Det fremgår endvidere af bemærkningerne til dette lovforslag, at formålet med forslaget er, at ministeriet kan få bedre indblik i kvaliteten af undervisningen, idet der for disse skoler ikke vil foreligge indberetninger om afgangsprøverne og prøveafholdelsen. Tilsynsindsatsen vil bl.a. omfatte undersøgelse af, om skolens elever aflægger prøve på andre skoler som privatister, om elevernes uddannelsesfrekvens efter afsluttet 9. klasse, og de mål og indholdsplaner, som skolen er forpligtet til at udarbejde.

Bestemmelsen indebærer, at Undervisningsministeriet fører et særskilt tilsyn med undervisningen på efterskoler og frie fagskoler, der giver undervisning på 9. klassetrin, og som ikke afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

Det fremgår endvidere af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 8 c, at undervisningsministeren kan fratage en fri grundskole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 8 a, og det fremgår af den gældende bestemmelse i § 5 c i lov om efterskoler og frie fagskoler, at undervisningsministeren kan fratage en skole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 5 a.

Bestemmelserne blev indført med § 1, nr. 2, og § 2, nr. 2, i lov nr. 577 af 9. juni 2006. Det fremgår af bemærkninger til dette lovforslag, jf. lovforslag nr. L 185 i Folketingstidende (2005-2006), tillæg A, side 6140, at bestemmelsen i friskolelovens § 8 c er fastsat med baggrund i friskolelovens § 21, stk. 2, hvor undervisningsministeren over for skoler, der ikke følger lovens bestemmelser, og regler og aftaler, der er fastsat eller indgået i henhold til loven, eller undervisningsministerens påbud, tilbageholde tilskud, lade tilskud bortfalde helt eller delvist og kræve tilskud tilbagebetalt helt eller delvis. Da disse økonomiske sanktioner kan være u hensigtsmæssige over for skoler, der ikke overholder reglerne om afholdelse af afgangsprøver, kan undervisningsministeren i stedet for fratage en skole adgangen til at afholde folkesko-

lens afgangsprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne i lovens § 8 a om aflæggelse af folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

2.2.1.3. Ungdomsskoler

Efter den gældende bestemmelse i § 3 a, stk. 1, i lov om ungdomsskoler (ungdomsskoleloven) aflægger eleverne på en ungdomsskole, der giver heltidsundervisning på 9. klassetrin, folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver afholdes efter de regler herom, der gælder for folkeskolen og dens elever.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan undervisningsministeren fastsætte regler om ungdomsskolernes meddelelse efter stk. 1, 1. pkt., herunder om tidsfrister herfor samt om elevers adgang til fritagelse for deltagelse i folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver. Det følger endvidere af bestemmelsens stk. 3, at ungdomsskolen på sin hjemmeside på internettet skal offentliggøre oplysning om, hvorvidt den afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, jf. stk. 1, og orientere forældrene herom ved elevens tilmelding til skolen.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Der er behov for at styrke elevernes oplevelse af, at det praksisfaglige indhold af undervisningen er vigtigt. En prøve i et praktisk/musisk valgfag vil understrege vigtigheden af praksisfaglighed. Eleverne kan dermed demonstrere deres praksisfaglighed, og prøven kan anvendes som en del af grundlaget for vurderingen af elevernes praksisfaglige forudsætninger i uddannelsesparathedsvurderingen.

Som det er nu, kan idræt blive udtrukket som prøvefag i 9. klasse, men ellers er det frivilligt for eleven, om denne ønsker at gå til prøve i et praktisk/musisk fag. Det er derfor ønskeligt med endnu en prøve i et praktisk/musisk fag. Samtidig er der imidlertid stor prøvetrængsel i 9. klasse. Det foreslås derfor, at eleverne skal til prøve i deres praktiske/musiske valgfag (håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab), når de afslutter undervisningen på 8. klassetrin, jf. afsnit 2.1.

Prøven vil også skulle udbydes på prøveafholdende frie grundskoler, efterskoler og ungdomsskoler, da aflæggelse af prøven vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Bestemmelserne om aflæggelse af prøver mv. i friskolelovens kapitel 2 a, i kapitel 1 a i lov om efterskoler og frie fagskoler og i ungdomsskolelovens § 3 a skal derfor udvides til at omfatte prøve på 8. klassetrin.

Endelig ændres den nuværende obligatoriske projektopgave i 9. klasse, så det fremover er udgangspunktet, at projektopgaven har et tydeligt praksisfagligt element. Samtidig fjernes kravet om, at valgfag, der ikke indgår i prøverækken, og som eleven undervises i på 9. klassetrin, skal indgå i elevens projektopgave. Disse ændringer kræver ikke lovændring, men vil blive foretaget i bekendtgørelse nr. 692 af 20. juni 2014 om projektopgaven i folkeskolens 9. klasse.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4-6 og 8-12, og §§ 3-5, samt bemærkningerne hertil.

2.3. Ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse

2.3.1. Gældende ret

Det følger af folkeskolelovens § 9, stk. 3, at skolens leder med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 varetages denne funktion af den kommunale ungeindsats) kan tilbyde eleverne i 6.-9. klasse, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner.

Herudover kan kommunalbestyrelsen beslutte, at der skal ske udsendelse af kommunens elever i praktik i virksomheder og institutioner på et eller flere af klassetrinnene fra 6.-9. klasse. Skolebestyrelsen har endvidere kompetence til at fastsætte principper for skolens virksomhed, herunder udsendelse i praktik mv., jf. folkeskolelovens § 44, stk. 2, nr. 7.

2.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Erhvervspraktik skal give eleverne en fornemmelse af, hvordan en arbejdsplads fungerer, og at der er forskellige arbejdsfunktioner og uddannelsesbaggrunde i en virksomhed. Det er imidlertid ikke alle skoler, der prioriterer at sende eleverne i praktik.

Det foreslås derfor, at den eksisterende praktikordning bliver udvidet, så en elev får ret til at komme i praktik i mindst en uge på både 8. og 9. klassetrin, også selvom skolebestyrelsen og skolelederen ikke bakker op om det.

Det vil indebære, at skolerne skal tilrettelægge undervisningen, så det er muligt at give de elever, der vælger at bruge denne ret, undervisning med et indhold som den øvrige klasse har modtaget, så de ikke kommer bagud.

Det vil være elevens opgave at finde en praktikplads, hvis eleven ønsker at benytte retten til at komme i praktik.

Beslutningen om at udnytte retten til praktik vil skulle træffes af eleven i samråd med forældrene som ved andre valg om undervisningen, herunder valg af valgfag, jf. folkeskolelovens § 12, stk. 4, og tilmelding til frivillige prøver, jf. folkeskolelovens § 14, stk. 5.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil.

3. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vil have økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige som følge af den obligatoriske prøve i det praktiske/musiske valgfag.

Forslaget om en obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag vil medføre kommunale meromkostninger da lærerne i folkeskolen skal forberede og efterbehandle prøverne. Givet at alle elever i folkeskolens 8. klasse skal tage den ob-

ligatoriske prøve, forventes den årlige kommunale omkostning at blive 29,2 mio. kr. fra 2021 og frem.

Forslaget vil endvidere medføre en meromkostning i Undervisningsministeriet til administration af censorkorpset på 0,3 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Omkostningen afholdes inden for Undervisningsministeriets egen ramme.

Herudover vil Undervisningsministeriet have udviklingsomkostninger på ca. 0,8 mio. kr. i 2019 i forbindelse med udvikling af Fælles Mål og prøver i billedkunst og musik. Udviklingsomkostningerne afholdes ligeledes inden for Undervisningsministeriets egen ramme.

Samlet set vurderes lovforslaget at medføre merudgifter på 29,2 mio. kr. årligt fra og med 2021. Omkostningerne, der afholdes inden for Undervisningsministeriets nuværende ramme indgår ikke i den samlede omkostningsvurdering.

De frie grundskoler er omfattet af kravene om en obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag. Omkostningerne finansieres via det statslige tilskud pr. elev på de frie grundskoler, der er fastsat som en andel af den gennemsnitlige kommunale omkostning pr. folkeskole.

Implementeringen af forslaget vil medføre tidsafgrænsede administrative konsekvenser i stat og kommuner, men ikke it-relaterede konsekvenser.

For så vidt angår det obligatoriske praktiske/musiske valgfag, vil Undervisningsministeriet skulle udarbejde nye Fælles Mål, skrive nye læseplaner og undervisningsvejledninger i billedkunst og musik, samt rammer for prøverne for fagene billedkunst og musik, som fremover bliver toårige trinforløb.

Forslaget indebærer endvidere ændringer i indholdet af kommunernes administration af valgfag. Undervisningsministeriet har konstateret, at kompetencedækningen i de fire fag ligger under eller på gennemsnittet, men at der i alle fagene er uudnyttede ressourcer i form af lærere med linjefag eller tilsvarende kompetencer, som ikke underviser i fagene.

Med hensyn til den prøve, som valgfaget afsluttes med, vil Undervisningsministeriet skulle udarbejde prøver i fagene billedkunst og musik.

Antallet af prøver og censorer, der skal håndteres i den statslige prøveadministration, vil således stige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindredgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	29,2 mio. kr. årligt fra og med 2021.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 26. september 2018 til den 24. oktober 2018 været i høring hos:

Børne- og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund (BUPL), Børnerådet, Danmarks Billedkunstlærere, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Lærerforening, Danmarks Private Skoler, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Danske Døves Landsforbund, Dansk Center for Undervisningsmiljø, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Dansk Musikskolesammenslutning, Danske Musik- og Kulturskoleledere, Dansk Musikpædagogisk Forening, Danske Regioner, Danske Professionshøjskoler, Dansk Psykolog Forening, Danske Skoleelever, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Datatilsynet, De Samvirkende Invalideorganisationer, De Private Sociale Tilbud (LOS), Den faglige forening Håndværk og Design, Det Centrale Handicapråd, Deutscher Schul- und Sprachverein für Nordschleswig, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Fag og Arbejde, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Foreningen af Frie Fagskoler, Foreningen af Katolske Skoler i Danmark, Foreningen for Forældre til Elever i Fri- og Privatskoler, Foreningen for Madkundskab, Foreningsfællesskabet Ligeværd, Frie Kostskolers Fællesråd, Frie Skolers lærerforening, Institut for Menneskerettigheder, Klagenævnet for Specialundervisning, KL, Konkurrencestyrelsen, Landsforening af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere (LU), Landsorganisationen i Danmark, Landssamråd for PPR-chefer, Lilleskolerne, Musiklærerforeningen, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Socialpædagogernes Landsforbund, Team Danmark, Uddannelsesforbundet, Ungdomsringsen, Ungdomsskoleforeningen og UU Danmark.

Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering /Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 2, udbydes valgfag som 1-årige trinforløb, bortset fra håndværk og design samt madkundskab, der udbydes som 2-årige trinforløb, samt tysk og fransk, der udbydes som 3-årige trinforløb. Kommunen kan vælge at udbyde de valgfag, der efter 1. pkt. udbydes som 1- eller 2-årige trinforløb, som trinforløb på op til 3 år.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 2, efter »bortset fra håndværk og design samt« indsættes: »billedkunst, musik og«.

Forslaget vil indebære, at opregningen af toårige trinforløb udvides fra håndværk og design samt madkundskab til også at omfatte billedkunst og musik. Dermed vil varigheden af trinforløbene for de praktiske/musiske valgfag blive reguleret således: "[...] håndværk og design samt billedkunst, musik og madkundskab, der udbydes som 2-årige trinforløb, [...]".

Den foreslåede løsning indebærer, at billedkunst og musik bliver 2-årige trinforløb, således at eleverne kan modtage undervisning i både 7. og 8. klasse med henblik på at aflægge prøve i faget i 8. klasse, jf. lovforslagets § 1, nr. 5. Dermed vil eleverne i alle fire praktiske/musiske valgfag, hvori der skal aflægges prøve, modtage undervisning af samme varighed og omfang uanset fag.

Den foreslåede ændring vil medføre et behov for at ændre bekendtgørelse nr. 185 af 5. marts 2018 om formål, kompetencemål, færdigheds- og vidensområder og opmærksomhedspunkter for folkeskolens fag og emner (Fælles Mål), således at der fastlægges kompetencemål, færdighedsområder og vidensområder for et toårigt valgfag i billedkunst og for et toårigt valgfag i musik.

Valgfagene i håndværk og design samt madkundskab er allerede i dag toårige. Der vil således ikke ske nogen ændring for disse valgfag.

De toårige valgfag vil skulle gennemføres med en faglig progression over det to årige trinforløb. Det vil være muligt at holddanne på tværs af klasser og klassetrin, jf. folkeskolelovens § 25 a.

Kommunerne vil kunne udbyde en fortsættelse af undervisningen i de fire fag på 9. klassetrin som kommunale valgfag efter folkeskolelovens § 9, stk. 6.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.1, samt § 1, nr. 3, om det obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 3, kan skolens leder med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning (fra den 1. august 2019 den kommunale ungeindsats, jf. § 9, nr. 1, i lov nr. 745 af 8. juni 2018) tilbyde eleverne i 6.-9. klasse, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner.

Det følger af gældende ret, at skolen har en forpligtelse til at hjælpe eleverne med at finde en praktikplads, når skolen vælger at tilbyde eleverne, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 3, indsættes som 2. pkt., at eleverne på 8. og 9. klassetrin har krav på udsendelse i praktik, jf. 1. pkt., i op til en uge på 8. klassetrin og en uge på 9. klassetrin.

Forslaget vil indebære, at eleverne får et retskrav på at blive udsendt i praktik i virksomheder og institutioner, såkaldt erhvervspraktik, i 8. og 9. klasse. Retskravet vil omfatte op til én uge i 8. klasse og op til én uge i 9. klasse. Det vil være op til eleven, i hvilket omfang dette retskrav gøres gældende. En elev, som benytter sig af retten til at komme i praktik, vil således ikke være forpligtet til at være i praktik i en hel uge, men kan nøjes med at benytte retskravet til at komme i praktik i fx tre dage i 8. klasse.

Retskravet på praktik vil supplere skolelederens eksisterende adgang til at beslutte at sende eleverne i praktik. Bestemmelsen vil således kun kunne få selvstændig betydning i de tilfælde, hvor skolelederen ikke tilbyder praktik i 8. og 9. klasse. I disse tilfælde vil skolerne blive nødt til at tilrettelægge undervisningen, så det er muligt at give de elever, der vælger at bruge retten til at komme i praktik, undervisning med et indhold som den øvrige klasse har modtaget, så de ikke kommer bagud (supplerende undervisning).

Det vil derfor være hensigtsmæssigt, hvis der forud for skoleåret sker en rammesætning af praktikmuligheden. Skolens leder vil således kunne fastsætte et tidspunkt af skole-

året, hvori praktikken i givet fald finder sted. Den almindelige undervisning vil derved kunne tilrettelægges i sammenhæng med elevernes praktik, således at udbyttet heraf bliver størst muligt sammenholdt med det afbræk i undervisningen, som udsendelse i praktik vil indebære – både for den pågældende elev og klassen.

Hvis skolelederen tilbyder praktik i en bestemt uge i skoleåret, vil en elev ikke kunne påberåbe sig retskravet og derved komme i praktik i en anden uge. Det skyldes, at eleven i så fald allerede har fået tilbudt den uges praktik, som eleven har krav på.

Det vil være elevens opgave at finde en praktikplads, hvis eleven ønsker at benytte retten til at komme i praktik.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 54, stk. 1, 1. pkt., tilkommer forældrenes rettigheder efter bl.a. § 9, stk. 4, og §§ 12-14 og de i medfør af loven fastsatte regler den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 54, stk. 1, 2. pkt., træffer elever, der ikke er undergivet forældrenes myndighed, selv afgørelse efter bl.a. § 14, stk. 5.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 54, stk. 2, kan skolen bortset fra spørgsmålene om skolegangens begyndelse og varighed anse den, der har eleven i pleje, for bemyndiget til at handle på forældremyndighedens indehavers vegne.

Det foreslås, at der i § 9, stk. 3, indsættes som *3. pkt.*, at afgørelse om udnyttelse af retten til at blive udsendt i praktik på 8. og 9. klassetrin træffes af eleven i samråd med forældrene, jf. § 54.

Forslaget vil indebære, at beslutningen træffes af eleven, og at skolen alene vil skulle påse, at eleven har drøftet spørgsmålet med forældrene, ikke at elevens forældre er enige i beslutningen.

Det bemærkes hertil, at elevinddragelse er et grundlæggende princip i folkeskolen, idet folkeskolelovens § 1, stk. 3, foreskriver, at eleverne skal forberedes til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter, samt at skolens virke skal være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati. En række bestemmelser i folkeskoleloven foreskriver endvidere konkret inddragelse af elever.

Beslutningen om at udnytte retten til praktik vil således skulle træffes af eleven i samråd med forældrene som ved andre valg om den konkrete tilrettelæggelse af undervisningen, herunder valg af valgfag, jf. § 12, stk. 4, og tilmelding til frivillige prøver, jf. § 14, stk. 5.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil om ændring af folkeskolelovens § 54, stk. 1, 1. pkt., om varetagelse af forældrenes rettigheder.

Der henvises endvidere til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.3, om ret til erhvervspraktik i 8. og 9. klasse.

Til nr. 3

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 7, 1. pkt., at eleverne på 7.-9. klassetrin skal vælge mindst ét valgfag. Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 7, 2. pkt., at der skal tilbydes eleverne valgfag i et omfang svarende til mindst 120 undervisningstimer årligt. Det vejledende timetal for ét valgfag er 60 timer årligt, jf. folkeskolelovens bilag 1.

Det foreslås, at der tilføjes et nyt *stk. 8, 1. pkt.*, hvorefter eleverne på 7. og 8. klassetrin skal tilbydes valgfaget håndværk og design, jf. stk. 1, nr. 9, og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, jf. stk. 1, nr. 4, 8 og 10.

Dermed vil der være pligt til at tilbyde valgfaget håndværk og design til elever i 7. og 8. klasse og samtidig mulighed for at tilbyde et eller flere af valgfagene billedkunst, musik og madkundskab. Herudover vil der kunne tilbydes andre frivillige valgfag i samme omfang som i dag. Der vil således fortsat være pligt til at tilbyde eleverne valgfag i et omfang svarende til mindst 120 undervisningstimer årligt.

Udbuddet af valgfag kan ske i et samarbejde mellem flere skoler eller den kommunale ungdomsskole, jf. den gældende folkeskolelovs § 22, stk. 7.

Det bemærkes, at forslaget alene indeholder en regulering af udbuddet af valgfag. Der vil således som hidtil kunne fastsættes lokale rammer for, i hvilket omfang udbudte valgfag bliver oprettet, herunder krav om, at der skal være et bestemt antal tilmeldte elever.

Forslaget ændrer ikke ved reglerne for skolernes tilrettelæggelse af tiden for konfirmationsforberedelsen, jf. folkeskolelovens § 53.

Det foreslås endvidere, at det fastslås i et nyt *stk. 8, 2. pkt.*, at eleven vil skulle vælge ét af de i 1. pkt. angivne valgfag.

Det vil betyde, at eleven på 7. og 8. klassetrin skal vælge et af de i § 9, stk. 1, nr. 4 og 8-10, angivne valgfag, dvs. håndværk og design, billedkunst, musik eller madkundskab.

Dermed vil eleverne være forpligtede til at vælge et praktisk/musisk valgfag i 7. og 8. klasse. De fire valgfag vil alle være toårige trinforløb, jf. den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 1, så eleverne vil skulle have det samme valgfag begge år.

Elevens valg vil være begrænset af, hvor mange af disse fag der udbydes lokalt, jf. bestemmelsens 1. pkt. og bemærkningerne hertil ovenfor.

Udgangspunktet vil være, at eleven ikke kan vælge om, og eleven vil heller ikke kunne tage valgfaget i 8. og 9. klasse i stedet. Hvis eleven skifter til en skole, hvor det ikke er muligt at tilbyde undervisning i det obligatoriske valgfag, som eleven tidligere har haft, enten på denne skole, en nærliggende skole eller i den kommunale ungdomsskole, vil eleven være nødt til at vælge om. Det vil medføre, at den nye skole må tilbyde den supplerende undervisning (faglige støtte), der er nødvendig, for at eleven kan følge undervisningen i faget på det pågældende klassetrin.

Skolelederen vil som i dag kunne beslutte at tillade, at den enkelte elev ud fra en saglig begrundelse vælger om. Hvis skolens leder giver denne mulighed for omvalg, medfører

det samme forpligtelse til at tilbyde den nødvendige supplerende undervisning (faglige støtte) som ved skoleskift.

Det bemærkes, at der ikke ændres på reglerne om det samlede udbud af valgfag, hvorfor eleverne fortsat vil have mulighed for at vælge yderligere valgfag. Eleverne vil således ikke blive afskåret fra at vælge blandt andet et tredje sprogfag (fx tysk, fransk eller spansk) som frivillige valgfag, i det omfang fagene tilbydes.

Der henvises til lovforslagets § 6, stk. 4, 1. pkt., om bekendtgørelser udstedt i medfør af folkeskolelovens § 9, stk. 8, der bliver stk. 9. Disse vil således forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, stk. 9.

Der henvises endvidere til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.1, samt § 1, nr. 1, og bemærkningerne hertil om det obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse.

Til nr. 4

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 13, stk. 5, skal der for elever på 8. og 9. klassetrin samt for elever, der forlader skolen efter 7. klassetrin, ske bedømmelsen af elevernes standpunkter i de fag, der er omfattet af § 14, stk. 1, 2 og 5, ved hjælp af karakterer (standpunktskarakterer). Der gives ikke standpunktskarakterer på andre af grundskolens klassetrin. Efter bestemmelsens stk. 6, gives der standpunktskarakterer mindst 2 gange om året på 8. og 9. klassetrin. De sidste standpunktskarakterer gives umiddelbart før de skriftlige prøver og skal udtrykke elevens faglige standpunkt på dette tidspunkt. Skolens leder kan beslutte, at de sidste standpunktskarakterer i de fag eller dele af fag, der ikke afsluttes med en skriftlig prøve, først gives umiddelbart inden de mundtlige prøvers påbegyndelse.

Det følger endvidere af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 13, stk. 9, at skolens leder udfærdiger et bevis for hver elev, der går ud af skolen efter 7., 8. eller 9. klassetrin. Beviset skal indeholde oplysning om, hvilken undervisning eleven har deltaget i, og om de senest givne standpunktskarakterer. Beviset skal tillige indeholde oplysning om bedømmelse i forbindelse med prøverne, jf. § 14, stk. 1, 2 og 5.

Det foreslås, at henvisningerne til prøvefagene i § 13, stk. 5 og stk. 9, udvides fra »§ 14, stk. 1, 2 og 5« til: »§ 14, stk. 1, 2, 3 og 6«.

Med forslaget vil henvisningerne fortsat omfatte alle prøvefag, dvs. de bundne prøver, jf. stk. 1 og 2, den nye prøve i elevernes obligatoriske praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse, jf. stk. 3, og frivillige prøver, jf. stk. 5, der bliver stk. 6.

Forslaget vil indebære, at eleverne i 8. klasse vil få standpunktskarakterer i det praktiske/musiske valgfag, som eleven har valgt efter den foreslåede bestemmelse i folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Det bemærkes, at dette kan have indflydelse på uddannelsesparathedsvurderingen i 8. klasse, hvor det vurderes, om

eleverne har de faglige, sociale, personlige og praksisfaglige forudsætninger, der er nødvendige for at påbegynde og gennemføre den ønskede ungdomsuddannelse, jf. vejledningslovens § 2 g, stk. 1. Det er således en betingelse for at blive vurderet uddannelsesparat, at eleven har mindst 4,0 (eller 5,0, hvis eleven søger en 3-årig gymnasial uddannelse) i gennemsnit af alle de afsluttende standpunktskarakterer i 8. klasse, jf. vejledningslovens § 2 g, stk. 2.

Forslaget vil endvidere indebære, at bevis for 7., 8. og 9. klasse kan indeholde oplysning om en eventuel prøvekarakter i det obligatoriske praktiske/musiske valgfag, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil om en obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse.

Til nr. 5

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14, stk. 1, aflægges eleverne ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver. De obligatoriske 9.-klasseprøver, der samlet set betegnes folkeskolens afgangseksamen, består af prøver i mundtlig dansk, skriftlig dansk, skriftlig matematik, engelsk samt en fælles prøve, hvori fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag. Faget idræt udtrækkes som en del af den naturfaglige blok.

Den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14, stk. 5, fastslår endvidere, at eleven ud over de obligatoriske prøver efter § 14, stk. 1 og 2, ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin kan indstille sig til folkeskolens 9.-klasseprøver i valgfagene tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndværk og design samt madkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og vedkommende lærer.

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14, stk. 6, fastsætter undervisningsministeren regler om de prøver, som er nævnt i stk. 1-5, herunder om bl.a. aflæggelse af prøver på særlige vilkår for elever med særlige behov og om fritagelse for at aflægge de prøver, som er nævnt i stk. 1-5 for visse elever. Bemyndigelsen er udmøntet i bekendtgørelse nr. 1090 af 29. august 2018 om folkeskolens prøver (prøvebekendtgørelsen).

Bestemmelserne om fritagelse for aflæggelse folkeskolens prøver fremgår af prøvebekendtgørelsens §§ 33-39. Det følger af bekendtgørelsens § 33, at elever, for hvem prøveaflæggelse på grund af betydelig funktionsnedsættelse ikke

skønnes hensigtsmæssig, kan fritages for at aflægge folkeskolens obligatoriske prøver. Fritagelse kan omfatte en eller flere prøver eller delprøver. Beslutningen om fritagelse forudsætter, at der forinden er taget stilling til, om eleven vil kunne aflægge prøve på særlige vilkår. Efter bekendtgørelsens § 28 skal skolens leder tilbyde særlige prøvevilkår til elever med psykisk eller fysisk funktionsnedsættelse eller tilsvarende vanskeligheder, når dette er nødvendigt for at ligestille disse elever med andre i prøvesituationen. Det er en forudsætning, at der ikke sker en ændring af prøvens faglige niveau.

Det foreslås, at der i § 14 indsættes et nyt *stk. 3*, hvorefter eleverne ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger prøve i det valgfag, som eleven har valgt efter § 9, stk. 8.

Forslaget vil indebære, at de eksisterende obligatoriske og frivillige 9.-klasseprøver suppleres med en prøve på 8. klassetrin i elevernes valgfag efter § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3. Eleverne vil således ved afslutningen af 8. klasse skulle til prøve i enten håndværk og design, billedkunst, musik eller madkundskab.

Prøven vil – i lighed med de eksisterende prøver i håndværk og design samt madkundskab – være praktisk/mundtlig.

Prøven vil skulle afholdes i forlængelse af, at eleven afslutter undervisningen i faget. Det betyder, at det er muligt at semesterlæse fagene, således at eleverne modtager koncentreret undervisning i en periode på hvert klassetrin og herefter går til prøve i førstkommende prøvetidspunkt. Prøven skal dog aflægges på 8. klassetrin.

Prøven vil også skulle udbydes på prøveafholdende frie grundskoler, efterskoler og ungdomsskoler. Der henvises til lovforslagets § 3 om frie grundskoler, lovforslagets § 4 om efterskoler og lovforslagets § 5 om ungdomsskoler samt bemærkningerne hertil.

Det bemærkes, at eleverne efter den gældende folkeskolelovs § 14, stk. 5, selv kan vælge, om de vil indstille sig til prøve i valgfagene håndværk og design samt madkundskab. Det foreslås i lovforslagets § 1, nr. 8-10, at muligheden for at gå til frivillig prøve i praktisk betonedede fag bliver omfattet af en bemyndigelse til undervisningsministeren, som herefter vil kunne fastsætte nærmere regler om hvilke fag, der er frivillige prøvefag.

Det bemærkes, at eleverne i 8. klasse vil skulle modtage standpunktskarakterer i faget, ligesom eleverne gør i dag i alle andre fag, der er prøvefag. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Herudover vil prøvekarakteren skulle indgå i beregningsgrundlaget for, om eleven har bestået folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Den foreslåede ændring vil medføre et behov for at ændre bekendtgørelse nr. 1090 af 29. august 2018 om folkeskolens prøver (prøvebekendtgørelsen), således at der fastlægges nærmere regler om obligatoriske prøver i 8. klasse. Der vil

endvidere skulle udvikles prøvevejledninger i billedkunst og musik, som ikke tidligere har været prøvefag.

Der henvises endvidere til lovforslagets § 6, stk. 4, 2. pkt., om regler udstedt i medfør af folkeskolelovens § 14, stk. 5-7, der bliver stk. 6-8. Disse vil således forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 14, stk. 6-8.

Der henvises herudover til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt § 1, nr. 4, 7 og 8-10, og bemærkningerne hertil.

Til nr. 6

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 14, stk. 3, skal eleven for at bestå folkeskolens afgangseksamen have opnået mindst karakteren 2,0 i gennemsnit i de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2. Ved beregning af gennemsnittet indgår en karakter for skriftlig dansk, en karakter for skriftlig matematik og en karakter for hver af de øvrige obligatoriske prøver. Karakteren i skriftlig dansk og i skriftlig matematik beregnes som gennemsnittet af delprøverne.

Det foreslås, at § 14, stk. 3, der bliver *stk. 4*, ændres, således at »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2« ændres til: »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2, og den prøve på 8. klassetrin, som er nævnt i stk. 3«.

Den foreslåede ændring vil indebære, at beregningen af, om eleverne har bestået folkeskolens afgangseksamen, dvs. har opnået mindst karakteren 2,0 i gennemsnit, udvides til også at omfatte prøven i det obligatoriske toårige praktiske/musiske valgfag, som eleverne vil afslutte med en prøve i 8. klasse.

Hvor der hidtil har indgået 7 obligatoriske prøver i beregningsgrundlaget, vil der således fremover indgå 8 obligatoriske prøver. De prøver, som herefter indgår i beregningen af, om eleverne har bestået folkeskolens afgangseksamen, vil være: Praktisk/musisk valgfag (håndværk og design, billedkunst, musik eller madkundskab), mundtlig dansk, skriftlig dansk, skriftlig matematik, mundtlig engelsk, en fællesprøve i fysik/kemi, biologi og geografi, samt to udtræksprøver i henholdsvis fagblokken humanistiske fag (dansk, engelsk, tysk/fransk, historie, samfundsfag eller kristendomskundskab) og fagblokken naturfag (matematik, geografi, biologi, fysik/kemi eller idræt).

Da prøvekarakteren fremover vil indgå i beregningsgrundlaget for, om eleven har bestået folkeskolens afgangseksamen, vil karakteren kunne få indflydelse på, om eleven opnår retskrav på optagelse på en ungdomsuddannelse.

Det bemærkes, at eleverne i 8. klasse vil skulle modtage standpunktskarakterer i faget, ligesom eleverne gør i dag i alle andre fag, der er prøvefag. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil.

Forslaget vil endvidere indebære, at bevis for 7., 8. og 9. klasse vil kunne indeholde oplysning om prøvekarakteren i det obligatoriske praktiske/musiske valgfag, jf. lovforslagets § 1, nr. 3 og 5.

Til nr. 7

Af den gældende bestemmelse i folkeskolelovs § 14, stk. 4, fremgår, at der efter bestået afgangseksamen udfærdiges et eksamensbevis.

I henhold til de gældende regler udstedes bevis for folkeskolens 9. - eller 10.-klasseprøver, bevis for elever, der udskrives efter 7. klassetrin samt enkeltfagsbeviser på hvidt A4-papir af passende kvalitet. Der må kun udstedes ét originalbevis. Skolens leder kan dog efter anmodning udlevere kopi af beviset, hvis det originale bevis er bortkommet. Herudover kan skolens leder udstede et nyt originalbevis, hvis det første udstedte bevis inddrages og tilintetgøres. Skolens pligt til at opbevare beviser, herunder oplysninger, der er nødvendige for at udstede bevis, er reguleret i arkivlovgivningen, forvaltningsloven og databeskyttelseslovgivningen.

Det foreslås, at § 14, stk. 4, der bliver *stk. 5*, ændres, så det fremgår, at efter bestået afgangseksamen udfærdiges et digitalt eksamensbevis, samt at forældrene og eleven efter anmodning kan modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.

En fuldstændig tilsvarende ændring af bestemmelsen fremgår af § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 27. december 2016, som indeholder bestemmelser om digitalt eksamensbevis, der endnu ikke er sat i kraft. Denne bestemmelse foreslås ophævet ved lovforslagets § 2, nr. 1. Den her foreslåede ændring er således af rent lovteknisk karakter.

Den foreslåede ændring vil indebære, at der udfærdiges et digitalt eksamensbevis til elever, der har bestået folkeskolens afgangseksamen. Eksamens- og prøveresultaterne vil således blive registreret elektronisk. Denne digitalisering forventes at lette tilgangen for borgerne til deres beviser, herunder bidrage til at lette situationer, hvor bevis måtte være blevet forlagt.

Til indberetning af de digitale beviser er etableret en databaseløsning, Karakterdatabasen, som blev taget i brug i skoleåret 2017/18. Karakterdatabasen indeholder oplysninger om standpunktskarakterer for 8.-10. klasse og karakterer for prøver i 8.-10. klasse (bundne, udtrukne samt frivillige og valgfrie prøver) samt oplysning om resultatet af folkeskolens afgangseksamen. Oplysningerne registreres af skolerne. Skolerne har pligt til at indberette beviset til Karakterdatabasen samtidigt med udstedelsen, således at der sikres overensstemmelse mellem oplysningerne i Karakterdatabasen og det udleverede bevis.

Skolerne vil fortsat have ansvaret for udlevering af beviser, og får nu hjemmel til at udstede det digitalt eksemplis ved udsendelse til elevernes e-boks. Skolen vil også kunne udlevere beviset på hvidt A4-papir (gerne af passende kvalitet), idet oplysninger om fag og karakterer som fremgår af de udstedte beviser skal modsvare de data, som skolen skal registrere i Karakterdatabasen.

Forældrene og eleven vil efter anmodning til skolen skulle modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis. Bekræftet udskrift af et digitalt eksamensbevis vil være vederlagsfri.

Skolerne vil som hidtil i henhold til arkivlovgivningen og forvaltningsloven – og i overensstemmelse med databeskyt-

telseslovgivningen – have pligt til at opbevare beviser, herunder oplysninger, der er nødvendige for at udstede bevis.

Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.13, til ændringen i lov nr. 1746 af 27. december 2016, samt til samme lovforslags specielle bemærkninger til § 13, nr. 5, jf. Folketingstidende 2016-17, A, L 59 som fremsat, side 20f.

Der henvises endvidere til lovforslagets § 6, stk. 2, hvoraf fremgår, at bestemmelsen vil skulle sættes i kraft af undervisningsministeren, ligesom det oprindeligt er fastsat med hensyn til § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016.

Der henvises til lovforslagets bemærkninger til § 2, nr. 1, hvori der er redegjort for baggrunden for, at bestemmelsen nyaffattes, samt til lovforslagets bemærkninger til § 6, stk. 2, for så vidt angår ikrafttræden.

Til nr. 8-10

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 14, stk. 5, at ud over de nævnte prøver i stk. 1 og 2, kan eleven ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin indstille sig til folkeskolens 9.-klasseprøver i valgfagene tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndværk og design samt madkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og vedkommende lærer.

Det foreslås som konsekvens af det nye stk. 3, der indsættes med lovforslagets § 1, nr. 5, at den hidtidige regulering af frivillige prøver i valgfagene håndværk og design samt madkundskab ændres.

Som følge heraf foreslås det, at håndværk og design samt madkundskab tages ud af opregningen af frivillige prøvefag i § 14, stk. 5, 1. pkt., som bliver *stk. 6, 1. pkt.* Adgangen til at aflægge frivillig prøve bliver i stedet omfattet af en bemyndigelse til undervisningsministeren i bestemmelsens 3. pkt.

Det foreslås endvidere, at henvisningen i bestemmelsens 2. *pkt.* til »Prøverne i håndværk og design samt madkundskab« ændres til: »Frivillige prøver efter 3. *pkt.*«.

Ændringen vil indebære, at eleverne vil kunne gennemføre prøver i et praktisk betonet frivilligt prøvefag ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes.

Dette vil således gøre sig gældende for prøver i praktisk betonedede fag, som undervisningsministeren har besluttet skal være frivillige prøvefag. Det kunne fx være håndværk og design, billedkunst, musik og madkundskab.

Herudover ændres henvisningen til »andre praktisk betonedede fag« i bestemmelsens 3. *pkt.*, til »praktisk betonedede fag«.

Dette vil indebære, at bemyndigelsen vil omfatte alle praktisk betonedede fag, herunder de fire fag efter den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3. Dermed vil undervisningsministeren kunne fastsætte nærmere regler om, at en elev, som måtte vælge at tage to af de obligatoriske praktiske/musiske valgfag (håndværk og design, musik, billedkunst og madkundskab), kan gå til prøve i begge fag.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt § 1, nr. 5, og bemærkningerne hertil om en obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse.

Til nr. 11

Det følger af den gældende folkeskolelovs § 14, stk. 6, at undervisningsministeren fastsætter regler om de prøver, som er nævnt i stk. 1-5, herunder om tidspunktet for prøvernes afholdelse, om kravene i de enkelte fag ved prøverne, om udtrækningen af fag og prøver, om antallet af prøver i fagene, om prøvernes gennemførelse, om hvilke prøver der udarbejdes centralt stillede opgaver til, om bedømmelse og karaktergivning, om klager i forbindelse med prøver, om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter, om eksamens- og prøvebevisernes udformning, om sygeprøver, om aflæggelse af prøver på særlige vilkår for elever med særlige behov og om fritagelse for at aflægge de prøver, som er nævnt i stk. 1-5 for visse elever. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om censorer.

Det foreslås, at § 14, stk. 6, der bliver *stk. 7*, ændres, således at »stk. 1-5« to steder bliver til: »stk. 1-6«.

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at der med lovforslagets § 1, nr. 5, tilføjes et nyt stk. 3 til bestemmelsen, som også indeholder bestemmelser om prøver, og som skal være omfattet af bemyndigelsen til, at undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler herom.

Til nr. 12

Efter den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 19 f, stk. 4, finder § 14, stk. 7, tilsvarende anvendelse for 10.-klasseprøver.

Det foreslås, at § 19 f, *stk. 4*, ændres, således at der henvises til § 14, stk. 8, i stedet for til stk. 7.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse af henvisningen til folkeskolelovens § 14, stk. 7, der bliver *stk. 8*, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 54, stk. 1, 2. pkt., at elever, der ikke er undergivet forældrenes myndighed, selv træffer afgørelse efter § 12, § 14, stk. 5, § 19 d, § 19 e, § 19 f, § 20, stk. 1 og 2, § 22, stk. 4, og § 27, stk. 1.

Det foreslås, at § 54, *stk. 1, 2. pkt.*, ændres, således at der henvises til § 14, stk. 6, i stedet for til stk. 5.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse af henvisningen til folkeskolelovens § 14, stk. 5, der bliver *stk. 6*, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Til nr. 13

Det følger af den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 54, stk. 1, 1. pkt., at forældrenes rettigheder efter § 3 b, § 9, stk. 4, og §§ 12-14, 19 d, 19 e, 19 f, 20, 22, 27, 33, 34, 36-38 og 51 og de i medfør af loven fastsatte regler tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven.

Det foreslås, at § 54, *stk. 1, 1. pkt.*, ændres, således at der henvises til både § 9, stk. 3 og 4, og ikke blot til stk. 4.

Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse, således at det kommer til at fremgå, at også forældrenes rettigheder efter den foreslåede ændring i folkeskolelovens § 9, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 2, tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 2 og 5, og bemærkningerne hertil.

Til § 2

Til nr. 1

Ved § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016 er bestemmelsen i folkeskolelovens § 14 nyaffattet i sin helhed. Det følger af affattelsen af § 14, stk. 4, at efter bestået afgangseksamen udfærdiges et digitalt eksamensbevis, samt at forældrene og eleven efter anmodning kan modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.

Det fremgår af forarbejderne til bestemmelsen i § 13, nr. 7, der ved fremsættelsen var nr. 5, at forslaget i § 13, nr. 5, vedrører dels reguleringen af beståkravet for folkeskolens afgangseksamen, dels udstedelse af digitalt bevis for folkeskolens afgangseksamen. Det blev i forbindelse med gymnasireformen besluttet, at folkeskolens afgangseksamen skulle indføres fra og med skoleåret 2017-18, hvorimod ikrafttræden af beslutningen om digitalisering af beviset afventer, at fornøden it-understøttelse er etableret. Der var tale om lovtekniske konsekvensændringer for at undgå tekniske vanskeligheder og uklarhed i forbindelse med den trinvis ikrafttræden af § 13, nr. 5. Der henvises til Folketingstiden 2016-17, B, L 59, betænkning afgivet af Undervisningsudvalget den 13. december 2016, side 4.

Nyaffattelsen var således foretaget med henblik på at gennemføre de ændringer, der angår digitalisering af beviset, når fornøden it-understøttelse er etableret. Bestemmelsen er ikke sat i kraft. Da der ikke kan foretages ændringer i bestemmelser, der endnu ikke er trådt i kraft, vil det derfor være nødvendigt at ophæve § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016 og foretage ændringen på ny.

Det foreslås derfor, at § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016 ophæves, med henblik på at der kan ske nyaffattelse af bestemmelsen.

Der henvises til lovforslagets bemærkninger til § 1, nr. 7, og § 6 om nyaffattelsen og ikrafttræden heraf. Der henvises endvidere til bemærkningerne til § 1, nr. 5, om en obligatorisk prøve i det praktiske/musiske valgfag i 7.-8. klasse, som har aktualiseret behovet for fornyet affattelse.

Til nr. 2

Efter § 23, stk. 3, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016 fastsætter undervisningsministeren tidspunktet for ikrafttræden af § 8, nr. 7 og 10, § 10, nr. 2, og § 13, nr. 2 og 7, om udstedelse af digitale beviser og om udlevering af bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis for folkeskolens afgangseksamen.

Det foreslås, at »og 7« udgår af § 23, stk. 3. Dermed vil ikrafttrædelsesbestemmelsen for lovens § 13, nr. 7, udgå samtidig med den foreslåede ophævelse af bestemmelsen i § 13, nr. 7.

Til § 3

Til nr. 1

Overskriften til friskolelovens kapitel 2 a lyder »Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver«.

Det foreslås, at *overskriften* til kapitel 2 a udvides med en henvisning til prøve på 8. klassetrin.

Dermed vil overskriften komme til at lyde: »Folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver«.

Præciseringen er en følge af de foreslåede ændringer til flere bestemmelser i kapitlet, jf. lovforslagets § 3, nr. 2 og 3, hvortil der henvises.

Til nr. 2

Efter den gældende bestemmelse i friskolelovens § 8 a, stk. 1, 1. pkt., skal eleverne på en fri grundskole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægge folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 8 a, stk. 2, at eleverne på en skole eller en skoleafdeling, der er godkendt til at undervise på et andet undervisningssprog end dansk, og som har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder folkeskolens afgangsprøver og 9.-klasseprøver kan aflægge folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver i dansk, hvis skolen i øvrigt for disse elever afholder en fremmed stats prøver, der svarer til folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

Efter den gældende friskolelovs § 8 a, stk. 6, skal en fri grundskole for sine elever afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en fri grundskole og dens elever, jf. dog stk. 1-5.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i friskolelovens § 8 c, at undervisningsministeren kan fratage en fri grundskole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 8 a.

Det foreslås, at opregningerne af »folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver« i § 8 a, stk. 1, 1. pkt., § 8 a, stk. 2, § 8 a, stk. 6, og § 8 c, udvides med en henvisning til

»prøve på 8. klassetrin«. Det foreslås endvidere, at det i § 8 a, stk. 1, 1. pkt., præciseres, at pligten til at afholde prøver gælder for skoler, der underviser på 8. og 9. klassetrin.

Forslagene vil indebære, at eleverne på en fri grundskole, der giver undervisning på 8. og 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det vil indebære, at en skole – ligesom en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne – også skal afholde prøve på 8. klassetrin, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Forslagene skal ses i sammenhæng med folkeskolelovens § 14, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter eleverne i folkeskolen ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger prøve i deres valgfag efter § 9, stk. 8, og folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Med forslaget sikres det, at elever på prøveafholdende skoler vil kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen, da aflæggelse af prøve på 8. klassetrin vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt lovforslagets §§ 4 og 5 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3

Efter den gældende friskolelovs § 8 a, stk. 6, skal en fri grundskole for sine elever afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en fri grundskole og dens elever, jf. dog stk. 1-5.

Det foreslås, at opregningen af »folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøverne« i § 8 a, stk. 6, 2. pkt., udvides med en henvisning til »prøven på 8. klassetrin«.

Forslaget vil indebære, at eleverne på en fri grundskole, der giver undervisning på 8. og 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det vil indebære, at en skole – ligesom en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne – også skal afholde prøve på 8. klassetrin, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med folkeskolelovens § 14, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter eleverne i folkeskolen ved afslutningen af undervisningen

på 8. klassetrin aflægger prøve i deres valgfag efter § 9, stk. 8, og folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Med forslaget sikres det, at elever på prøveafholdende skoler vil kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen, da aflæggelse af prøve på 8. klassetrin vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne her til.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt lovforslagets §§ 4 og 5 og bemærkningerne hertil.

Til § 4

Til nr. 1

Overskriften til kapitel 1 a i lov om efterskoler og frie fagskoler lyder »Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver«.

Det foreslås, at *overskriften* til kapitel 1 a udvides med en henvisning til prøve på 8. klassetrin.

Dermed vil overskriften komme til at lyde: »Folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver«.

Præciseringen er en følge af de foreslåede ændringer til flere bestemmelser i kapitlet, jf. lovforslagets § 4, nr. 2 og 3, hvortil der henvises.

Til nr. 2

Det følger af den gældende bestemmelse i § 5 a, stk. 1, i lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. bekendtgørelse nr. 94 af 8. februar 2018 af lov om efterskoler og frie fagskoler, at eleverne på en skole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 5 a, stk. 4, i lov om efterskoler og frie fagskoler, at en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en efterskole og en fri fagskole og dens elever.

Efter § 5 a, stk. 6, i den gældende lov om efterskoler og frie fagskoler, fører undervisningsministeren særskilt tilsyn med undervisningen på skoler, der giver undervisning på 9. klassetrin, og som ikke afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

Det følger af den gældende bestemmelse i lovforslagets § 5 c, at undervisningsministeren kan fratage en skole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 5 a.

Det foreslås, at opregningerne af »folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver« i § 5 a, stk. 1, 4 og 6, og § 5 c,

udvides med en henvisning til »prøve på 8. klassetrin«. Det foreslås endvidere, at det i § 5 a, stk. 1 og 6, præciseres, at pligten til at afholde prøver gælder for skoler, der underviser på 8. og 9. klassetrin.

Forslagene vil indebære, at eleverne på en efterskole eller fri fagskole, der giver undervisning på 8. og 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det vil indebære, at en efterskole eller fri fagskole – ligesom en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne – også skal afholde prøve på 8. klassetrin, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med folkeskolelovens § 14, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter eleverne i folkeskolen ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger prøve i deres valgfag efter § 9, stk. 8, og folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Med forslaget sikres det, at elever på prøveafholdende skoler vil kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen, da aflæggelse af prøve på 8. klassetrin vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne her til.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt lovforslagets §§ 3 og 5 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 3

Det fremgår af den gældende bestemmelse i § 5 a, stk. 4, i lov om efterskoler og frie fagskoler, at en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en efterskole og en fri fagskole og dens elever.

Det foreslås, at opregningen af »folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøverne« i § 5 a, stk. 4, 2. pkt., udvides med en henvisning til »prøven på 8. klassetrin«.

Forslaget indebærer, at eleverne på en efterskole eller fri fagskole, der giver undervisning på 8. og 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det vil indebære, at en efterskole eller fri fagskole – ligesom en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne – også skal afholde prøve på 8. klassetrin, medmindre

skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med folkeskolelovens § 14, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter eleverne i folkeskolen ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger prøve i deres valgfag efter § 9, stk. 8, og folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Med forslaget sikres det, at elever på prøveafholdende skoler vil kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen, da aflæggelse af prøve på 8. klassetrin vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt lovforslagets §§ 3 og 5 og bemærkningerne hertil.

Til § 5

Til nr. 1

Efter den gældende bestemmelse i ungdomsskolelovens § 3 a, stk. 1, aflægges eleverne på en ungdomsskole, der giver heltidsundervisning på 9. klassetrin, folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver afholdes efter de regler herom, der gælder for folkeskolen og dens elever.

Efter bestemmelsens stk. 2 kan undervisningsministeren fastsætte regler om ungdomsskolernes meddelelse efter stk. 1, 1. pkt., herunder om tidsfrister herfor samt om elevs adgang til fritagelse for deltagelse i folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver. Det følger endvidere af bestemmelsens stk. 3, at ungdomsskolen på sin hjemmeside på internettet skal offentliggøre oplysning om, hvorvidt den afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, jf. stk. 1, og orientere forældrene herom ved elevens tilmelding til skolen.

Det foreslås, at opregningerne af »folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver« i § 3 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., i § 3 a, stk. 2 og stk. 3, udvides med en henvisning til »prøve på 8. klassetrin«. Det foreslås endvidere, at det i § 3 a, stk. 1, 1. pkt., præciseres, at pligten til at afholde prøver gælder for skoler, der tilbyder heltidsundervisning på 8. og 9. klassetrin.

Forslagene vil indebære, at eleverne i en ungdomsskole, der giver heltidsundervisning på 8. og 9. klassetrin, aflægges folkeskolens afgangseksamen, prøve på 8. klassetrin og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Det vil indebære, at en ungdomsskole – ligesom en skole for sine elever skal afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne – også skal afholde prøve på 8. klassetrin, medmindre skolen har med-

delt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Forslaget skal ses i sammenhæng med folkeskolelovens § 14, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 5, hvorefter eleverne i folkeskolen ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægges prøve i deres valgfag efter § 9, stk. 8, og folkeskolelovens § 9, stk. 8, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3.

Med forslaget sikres det, at elever på prøveafholdende skoler vil kunne aflægge folkeskolens afgangseksamen, da aflæggelse af prøve på 8. klassetrin vil være en forudsætning for, at eleverne har aflagt folkeskolens afgangseksamen. Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7, og bemærkningerne hertil.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 2.2, samt lovforslagets §§ 3 og 4 og bemærkningerne hertil.

Til § 6

Det foreslås i § 6, stk. 1, at loven træder i kraft den 1. august 2019.

Med det valgte ikrafttrædelsestidspunkt vil kommunalbestyrelserne og skolerne have mulighed for at tilrettelægge undervisningen i de obligatoriske praktiske/musiske valgfag, så de kan udbydes fra og med skoleåret 2019/20.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland. Det bemærkes, at hverken den gældende folkeskolelov, jf. dennes § 61, den gældende friskolelov, jf. dennes § 45, den gældende lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. dennes § 56, eller den gældende ungdomsskolelov, jf. dennes § 33, gælder for Færøerne og Grønland. Lovene kan heller ikke sættes i kraft ved kgl. anordning. Det bemærkes, at de bestemmelser i lov nr. 1746 af 27. december 2016, som foreslås ændret ved lovforslagets § 2, er ændringer til folkeskoleloven og derfor omfattet af dennes territorialbestemmelse.

Det foreslås endvidere i § 6, stk. 2, at bestemmelsen om digitale eksamensbeviser i lovforslagets § 1, nr. 7, vil skulle sættes i kraft af undervisningsministeren, ligesom det var fastsat med hensyn til § 13, nr. 7, i lov nr. 1746 af 2. maj 2016.

Herved sikres det, at den foreslåede bestemmelse om udstedelse af digitale eksamensbeviser først får virkning fra det tidspunkt, hvor fornøden it-understøttelse i Karakterdatabasen af de digitale eksamensbeviser er på plads.

Med henblik på at undgå usikkerhed om, hvilke elever, der vil være omfattet af ændringerne, foreslås en overgangsbestemmelse i § 6, stk. 3, hvorefter lovens § 1, nr. 1, 3-6 og 8-13, og §§ 3-5 ikke vil skulle finde anvendelse for elever, der har afsluttet 7. klasse før lovens ikrafttræden. For sådanne elever vil de hidtil gældende regler skulle finde anvendelse.

Dermed vil de foreslåede bestemmelser om et obligatorisk praktisk/musisk valgfag, jf. § 1, nr. 1 og 3, og de foreslåede bestemmelser om prøve mv. i faget, jf. § 1, nr. 4-6 og 8-13, samt §§ 3-5, ikke finde anvendelse på elever, der allerede

har afsluttet 7. klasse på ikrafttrædelsestidspunktet den 1. august 2019. Elever, der påbegynder undervisning på 8. eller 9. klassetrin i skoleåret 2019/20 vil således ikke skulle vælge et praktisk/musisk valgfag, som de så vil kunne komme til prøve i efter blot et års undervisning, og resultatet af en sådan prøve vil ikke skulle indgå i beregningen af, om disse elever har bestået folkeskolens afgangseksamen.

En elev, som går 7. klasse om i skoleåret 2019/20, vil derimod ikke have afsluttet 7. klasse før lovens ikrafttræden den 1. august 2019, og vil derfor skulle vælge et praktisk/musisk valgfag, som eleven vil kunne komme til prøve i ved afslutningen af 8. klasse.

Bestemmelsen om ret til praktik i folkeskolelovens § 9, stk. 3, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 2, vil ikke være omfattet af overgangsbestemmelsen. Denne bestemmelse vil derfor også finde anvendelse for elever, der har afsluttet 7. klasse på ikrafttrædelsestidspunktet den 1. august 2019.

Herudover vil ændringen af folkeskolelovens § 14, stk. 4, der bliver stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 7, og § 2, ikke være omfattet af overgangsbestemmelsen. Det bemærkes, at ændringen af folkeskolelovens § 14, stk. 4, der bliver stk. 5, vil skulle sættes i kraft af undervisningsministeren.

Det foreslås i *stk. 4, 1. pkt.*, at regler fastsat i medfør af § 9, stk. 8, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 9, stk. 9.

Overgangsreglen skyldes, at forslaget om at indsætte et nyt stk. 8 i folkeskolelovens § 9 (jf. lovforslagets § 1, nr. 3), vil have den konsekvens, at det gældende § 9, stk. 8, bliver til § 9, stk. 9.

Med det foreslåede vil bekendtgørelse nr. 185 af 5. marts 2018 om formål, kompetencemål, færdigheds- og vidensområder og opmærksomhedspunkter for folkeskolens fag og emner (Fælles Mål) forblive i kraft, indtil den ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af folkeskolelovens § 9, stk. 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 3.

Det foreslås i *stk. 4, 2. pkt.*, at regler fastsat i medfør af § 14, stk. 5-7, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, forbliver i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af § 14, stk. 6-8.

Overgangsreglen skyldes, at forslaget om at indsætte et nyt stk. 3 i folkeskolelovens § 14 (jf. lovforslagets § 1, nr. 5), vil have den konsekvens, at det gældende § 14, stk. 5, bliver til § 14, stk. 6, at den gældende § 14, stk. 6, bliver til § 14, stk. 7, og at den gældende § 14, stk. 7, bliver til § 14, stk. 8.

Med det foreslåede vil bekendtgørelse nr. 1090 af 29. august 2018 om folkeskolens prøver og bekendtgørelse nr. 1260 af 12. november 2018 om folkeskolens prøvetermener og prøvedatoer i skoleåret 2018/2019 forblive i kraft, indtil de ophæves eller afløses af forskrifter udstedt i medfør af folkeskolelovens § 14, stk. 6-8, jf. lovforslagets § 1, nr. 5.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

§ 9. ---

Stk. 2. Valgfag udbydes som 1-årige trinforløb, bortset fra håndværk og design samt madkundskab, der udbydes som 2-årige trinforløb, samt tysk og fransk, der udbydes som 3-årige trinforløb. Kommunen kan vælge at udbyde de valgfag, der efter 1. pkt. udbydes som 1- eller 2-årige trinforløb, som trinforløb på op til 3 år.

Stk. 3. Skolens leder kan med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning tilbyde eleverne i 6.-9. klasse, at de i kortere perioder udsendes i praktik i virksomheder og institutioner.

Stk. 4-7. ---

Stk. 8. Undervisningsministeren fastsætter regler for kommunalbestyrelsens beskrivelser af mål og indhold for fag, der tilbydes efter stk. 6.

§ 13. ---

Stk. 2-4. ---

Stk. 5. For elever på 8. og 9. klassetrin samt for elever, der forlader skolen efter 7. klassetrin, sker bedømmelsen af elevernes standpunkter i de fag, der er omfattet af § 14, stk. 1, 2 og 5, ved hjælp af karakterer (standpunktskarakterer). Der gives ikke standpunktskarakterer på andre af grundskolens klassetrin.

Stk. 6-8. ---

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1510 af 14. december 2017, som ændret ved § 13 i lov nr. 1746 af 27. december 2016, § 2 i lov nr. 397 af 2. maj 2018, § 2 i lov nr. 554 af 29. maj 2018, § 9 i lov nr. 745 af 8. juni 2018 og lov nr. 1323 af 27. november 2018, foretages følgende ændringer:

1. I § 9, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »bortset fra håndværk og design samt«: »billedkunst, musik og«.

2. I § 9, *stk. 3*, indsættes som 2. og 3. pkt.:

»På 8. og 9. klassetrin har eleverne krav på udsendelse i praktik, jf. 1. pkt., i op til en uge i 8. klasse og en uge i 9. klasse. Afgørelse om udnyttelse af retten til at blive udsendt i praktik i 8. og 9. klasse træffes af eleven i samråd med forældrene, jf. § 54.«

3. I § 9 indsættes efter stk. 7 som nyt stykke:

»*Stk. 8.* På 7. og 8. klassetrin skal eleverne tilbydes valgfaget håndværk og design, jf. stk. 1, nr. 9, og kan tilbydes valgfagene billedkunst, musik og madkundskab, jf. stk. 1, nr. 4, 8 og 10. Eleven skal vælge ét af de i 1. pkt. angivne valgfag.«

Stk. 8 bliver herefter stk. 9.

4. I § 13, *stk. 5, 1. pkt.*, og § 13, *stk. 9, 3. pkt.*, ændres »§ 14, stk. 1, 2 og 5« til: »§ 14, stk. 1, 2, 3 og 6«.

Stk. 9. Skolens leder udfærdiger et bevis for hver elev, der går ud af skolen efter 7., 8. eller 9. klassetrin. Beviset skal indeholde oplysning om, hvilken undervisning eleven har deltaget i, og om de senest givne standpunktskarakterer. Beviset skal tillige indeholde oplysning om bedømmelse i forbindelse med prøverne, jf. § 14, stk. 1, 2 og 5.

Stk. 10. ---

§ 14. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. For at bestå folkeskolens afgangseksamen skal eleven have opnået mindst karakteren 2,0 i gennemsnit i de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2. Ved beregning af gennemsnittet indgår en karakter for skriftlig dansk, en karakter for skriftlig matematik og en karakter for hver af de øvrige obligatoriske prøver. Karakteren i skriftlig dansk og i skriftlig matematik beregnes som gennemsnittet af delprøverne.

Stk. 4. Efter bestået afgangseksamen udfærdiges et eksamensbevis.

Stk. 5. Ud over de nævnte prøver i stk. 1 og 2 kan eleven ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin indstille sig til folkeskolens 9.-klasseprøver i valgfagene tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndværk og design samt madkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og vedkommende lærer.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter regler om de prøver, som er nævnt i stk. 1-5, herunder om tidspunktet for prøvernes afholdelse, om kravene i de enkelte fag ved prøverne, om udtrækningen af fag og prøver, om antallet af prøver i fagene, om prøvernes gennemførelse, om hvilke prøver der udarbejdes centralt stillede opgaver til, om bedømmelse og karaktergivning, om klager i forbindelse med prøver, om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter, om eksamens- og prøvebevisernes udformning, om sygeprøver, om aflæggelse af prøver på særlige vilkår for

5. I § 14 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Ved afslutningen af undervisningen på 8. klassetrin aflægger eleverne prøve i det valgfag, som eleven har valgt efter § 9, stk. 8.«

Stk. 3-7 bliver herefter stk. 4-8.

6. I § 14, stk. 3, 1. pkt., der bliver stk. 4, 1. pkt., ændres »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2« til: »de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2, og den prøve på 8. klassetrin, som er nævnt i stk. 3«.

7. § 14, stk. 4, der bliver stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Efter bestået afgangseksamen udfærdiges et digitalt eksamensbevis. Forældrene og eleven kan efter anmodning modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.«

8. I § 14, stk. 5, 1. pkt., der bliver stk. 6, 1. pkt., ændres »tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab« til: »tysk og fransk«.

9. I § 14, stk. 5, 2. pkt., der bliver stk. 6, 2. pkt., ændres »Prøverne i håndværk og design samt madkundskab« til: »Frivillige prøver efter 3. pkt.«.

10. I § 14, stk. 5, 3. pkt., der bliver stk. 6, 3. pkt., ændres »andre praktisk betonedede fag« til: »praktisk betonedede fag«.

11. I § 14, stk. 6, der bliver stk. 7, ændres »stk. 1-5« to steder til: »stk. 1-4 og 6«.

elever med særlige behov og om fritagelse for at aflægge de prøver, som er nævnt i stk. 1-5 for visse elever. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om censorer.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal imødekomme anmodninger om at kunne aflægge folkeskolens 9.-klasseprøver og foranstalte afholdelse af prøverne for personer, der ikke er fyldt 18 år ved skoleårets begyndelse, og som ellers ikke har mulighed for at indstille sig til prøve. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.

§ 19 f. ---

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. § 14, stk. 7, finder tilsvarende anvendelse for 10.-klasseprøver.

§ 54. Forældrenes rettigheder efter § 3 b, § 9, stk. 4, og §§ 12-14, 19 d, 19 e, 19 f, 20, 22, 27, 33, 34, 36-38 og 51 og de i medfør af loven fastsatte regler tilkommer den eller de personer, som har forældremyndigheden over eleven. Elever, der ikke er undergivet forældrenes myndighed, træffer selv afgørelse efter § 12, § 14, stk. 5, § 19 d, § 19 e, § 19 f, § 20, stk. 1 og 2, § 22, stk. 4, og § 27, stk. 1.

Stk. 2. ---

§ 13. ---

Nr. 1-6. ---

7. § 14 affattes således:

»§ 14. Ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin aflægges eleverne folkeskolens 9.-klasseprøver, der kan gennemføres i følgende fag:

- 1) Dansk.
- 2) Engelsk.
- 3) Kristendomskundskab.
- 4) Historie.
- 5) Samfundsfag.

12. I § 19 f, stk. 4, ændres »§ 14, stk. 7« til: »§ 14, stk. 8«, og i § 54, stk. 1, 2. pkt., ændres »§ 14, stk. 5« til: »§ 14, stk. 6«.

13. I § 54, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 9, stk. 4« til: »§ 9, stk. 3 og 4«.

§ 2

I lov nr. 1746 af 27. december 2016 om ændring af lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v., lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse og forskellige andre love (Indførelse af folkeskolens afgangseksamen, adgangskrav til erhvervsuddannelserne og ændringer som følge af lovgivning om de gymnasiale uddannelsers indhold m.v.) foretages følgende ændringer:

1. § 13, nr. 7, ophæves.

6) Matematik.

7) Geografi.

8) Biologi.

9) Fysik/kemi.

10) Idræt.

11) Tysk eller fransk, jf. § 5, stk. 2, nr. 1, litra e.

Stk. 2. Hver elev skal aflægge to prøver i faget dansk og en prøve i hvert af fagene matematik og engelsk samt en fælles prøve, hvori fagene fysik/kemi, biologi og geografi indgår. Herudover skal den enkelte elev aflægge to prøver, som udvælges efter udtrækning blandt de i stk. 1, nr. 2-11, nævnte fag, efter undervisningsministerens bestemmelse henholdsvis inden for fagblokken humanistiske fag og inden for fagblokken naturfag, jf. opdelingen i § 5, stk. 2. Faget idræt udtrækkes som en del af den naturfaglige blok. Hvis der sker udtræk af et fag, hvor eleven ikke har fulgt undervisningen i det pågældende skoleår, aflægges eleven i stedet prøve i yderligere et af de i stk. 1 nævnte fag inden for den humanistiske fagblok, bortset fra dansk.

Stk. 3. For at bestå folkeskolens afgangseksamen skal eleven have opnået mindst karakteren 2,0 i gennemsnit i de 9.-klasseprøver, som er nævnt i stk. 2. Ved beregning af gennemsnittet indgår en karakter for skriftlig dansk, en karakter for skriftlig matematik og en karakter for hver af de øvrige obligatoriske prøver. Karakteren i skriftlig dansk og i skriftlig matematik beregnes som gennemsnittet af delprøverne.

Stk. 4. Efter bestået afgangseksamen udfærdiges et digitalt eksamensbevis. Forældrene og eleven kan efter anmodning modtage en bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis.

Stk. 5. Ud over de nævnte prøver i stk. 1 og 2 kan eleven ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin indstille sig til folkeskolens 9.-klasseprøver i valgfagene tysk, fransk, håndværk og design samt madkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndværk og design samt madkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og vedkommende lærer.

Stk. 6. Undervisningsministeren fastsætter regler om de prøver, som er nævnt i stk. 1-5, herunder om tidspunktet for prøvernes afholdelse, om kravene i de enkelte fag ved prøverne, om udtrækningen af fag og prøver, om antallet af prøver i fagene, om prøvernes gennemførelse, om, hvilke prø-

ver der udarbejdes centralt stillede opgaver til, om bedømmelse og karaktergivning, om klager i forbindelse med prøver, om, at omprøve og ombedømmelse kan resultere i en lavere karakter, om eksamens- og prøvebevisernes udformning, om sygeprøver, om aflæggelse af prøver på særlige vilkår for elever med særlige behov og om fritagelse for at aflægge de prøver, som er nævnt i stk. 1-5 for visse elever. Undervisningsministeren fastsætter endvidere regler om censorer.

Stk. 7. Kommunalbestyrelsen skal imødekomme anmodninger om at kunne aflægge folkeskolens 9.-klasseprøver og foranstalte afholdelse af prøverne for personer, der ikke er fyldt 18 år ved skoleårets begyndelse, og som ellers ikke har mulighed for at indstille sig til prøve. Undervisningsministeren kan fastsætte regler herom.«

Nr. 8-13. ---

§ 23. ---

Stk. 2. ---

Stk. 3. Undervisningsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 8, nr. 7 og 10, § 10, nr. 2, og § 13, nr. 2 og 7, om udstedelse af digitale beviser og om udlevering af bekræftet udskrift af det digitale eksamensbevis for folkeskolens afgangseksamen.

2. I § 23, stk. 3, udgår »og 7«.

§ 3

I lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 1111 af 30. august 2018, som ændret ved § 1 i lov nr. 397 af 2. maj 2018 og § 11 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 2 a indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

Kapitel 2 a

Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver

§ 8 a. Eleverne på en fri grundskole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. Eleverne på en skoleafdeling, der er godkendt til at undervise på et andet undervisningssprog end dansk, skal ikke aflægge prøverne, hvis skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne for disse elever.

2. I § 8 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »undervisning på«: »8. og«, og i § 8 a, stk. 1, 1. pkt., tre steder i § 8 a, stk. 2, 1. pkt., i § 8 a, stk. 6, 1. pkt., og i § 8 c indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

Stk. 2. Eleverne på en skole eller en skoleafdeling, der er godkendt til at undervise på et andet undervisningssprog end dansk, og som har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, jf. stk. 1, kan aflægge folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver i dansk, hvis skolen i øvrigt for disse elever afholder en fremmed stats prøver, der svarer til folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver. Skolen skal meddele

Undervisningsministeriet, hvilke elever der skal deltage i prøverne.

Stk. 3-5. ---

Stk. 6. En fri grundskole skal for sine elever afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en fri grundskole og dens elever, jf. dog stk. 1-5.

Stk. 7. ---

§ 8 c. Undervisningsministeren kan fratage en fri grundskole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 8 a.

Kapitel 1 a

Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver

§ 5 a. Eleverne på en skole, der giver undervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne.

Stk. 2-3. ---

Stk. 4. En skole skal for sine elever afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. De regler om afgangseksamen og 9.-klasseprøverne, der gælder for folkeskolen og dens elever, gælder tilsvarende for en skole og dens elever, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 5. ---

Stk. 6. Undervisningsministeren fører særskilt tilsyn med undervisningen på skoler, der giver undervisning på 9. klassetrin, og som ikke afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

§ 5 c. Undervisningsministeren kan fratage en skole adgangen til at afholde folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, hvis skolen ikke overholder bestemmelserne herom i § 5 a.

3. I § 8 a, stk. 6, 2. pkt., indsættes efter »afgangseksamen«: », prøven på 8. klassetrin«.

§ 4

I lov om efterskoler og frie fagskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 94 af 8. februar 2018, som ændret ved § 7 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændringer:

1. I *overskriften* til kapitel 1 a indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

2. I § 5 a, stk. 1 og stk. 6, indsættes efter »undervisning på«: »8. og«, og i § 5 a, stk. 1, i § 5 a, stk. 4, 1. pkt., i § 5 a, stk. 6, og i § 5 c indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.

3. I § 5 a, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »afgangseksamen«: », prøven på 8. klassetrin«.

§ 5

I lov om ungdomsskoler, jf. lovbekendtgørelse nr. 438 af 8. maj 2017, som ændret ved § 18 i lov nr. 745 af 8. juni 2018, foretages følgende ændring:

§ 3 a. Eleverne på en ungdomsskole, der giver heltidsundervisning på 9. klassetrin, aflægger folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, medmindre skolen har meddelt Undervisningsministeriet, at den ikke afholder prøverne. Folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver afholdes efter de regler herom, der gælder for folkeskolen og dens elever.

Stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om ungdomsskolernes meddelelse efter stk. 1, 1. pkt., herunder om tidsfrister herfor samt om elevers adgang til fritagelse for deltagelse i folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver.

Stk. 3. Ungdomsskolen skal på sin hjemmeside på internettet offentliggøre oplysning om, hvorvidt den afholder folkeskolens afgangseksamen og 9.-klasseprøver, jf. stk. 1, og orientere forældrene herom ved elevens tilmelding til skolen.

1. I § 3 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »heltidsundervisning på«: »8. og«, og i § 3 a, stk. 1, 1. og 2. pkt., i § 3 a, stk. 2 og stk. 3, indsættes efter »afgangseksamen«: », prøve på 8. klassetrin«.